

Føroyskur politikkur — sæddur við prædikumanna eygum

Adrian Johansen, heimamissions-prædikumaður og skjald, er sum kunnugt ættadur av Strøndum, men starvsøki hansara er í Danmark. Hann er skrivandi maður og nú seinast hevur hann skrivað ritgerð, ið hann nevnr »Færøsk politik«, í blaðið »Social-Demokraten«.

Vit fara at pilka onkur smærri brot úr ritgerðini

Aftaná at hava nomið við Th. Petersen, bankakrakið og tess milliðnfylgir, sigur hann:

»Efter endt studietid i Danmark kom Johannes Paturssons søn Erl. Patursson tilbage til Færøerne og startede sit parti, Tjødøvelsflokkurinn. Gennem sin avis 14. sept. gik han straks til angreb. Th. Petersen var et let bytte. Patursson manglede ikke materiale, og han sparede ikke på bladartikler og injurier. Det kunne have været fristende at tage et par af hans værste udgydelser med, men lad det være.

Hvad skete der nu ved sidste valg? At netop Erl. Patursson med fuld musik gik ind for Th. Petersen som folketingskandidat. Mange tager sig til hovedet og spørger: Hvad er meningen med at gøre en mand til folketingskandidat, som man ikke for har levnet ære for en skilling . . .

. . . Fanatismen er så stor, at man sætter alle hensyn til side. Det skulle være en forklaring på, hvad der skete ved sidste folketingsvalg.

Hvad kunne få fiskeriforeningens formand, E.P. til at gå ind for en mand som Th. Petersen, der er almindelig kendt som en kapitalstærk mand. Han var vel, dengang han var i fuld vigør, den højstlønnede mand på øerne. Kunne man med rimelighed forvente, at han ville tale fiskernes sag? Nej, ingenlunde, og det har E.P. heller aldrig drømt om, tværtimod har han beskyldt ham for alt andet; men der var noget, som han kunne bruge hos Th. Petersen, og det var hans danskerhad. Det var den indstilling, som E.P. gik ind for, så blæse være med fiskernes interesser.

Man skulle ellers tro, at E.P. ville have støttet Peter Mohr Dam, der er social-demokrat og som sådan taler fiskernes sag. Men det var altså ikke tilfældet, for Dam er ikke danskerhader, og hadet skulle fremmes . . .

Det er af afgørende betydning for den færøske politik i fremtiden, at den får arbejdsro til at samle sig om de økonomiske problemer i stedet for at være offer for et eller andet lunefuldt rænkespil, der dækkes under national kæbe.«

„Jarntjaldið“

Tað kann tykjast logið, sum framferð býráðsins mangan er — eitt nú eitt mál sum Tinghúsvegin, sum dystur so mangan hevur verið um í býráðnum. Nú seinast var tað Klubbin, sum einaferð enn søkti um at fáa byggiloyvi, men sum varð noktað.

Tað var nú sín sak, men kemur ein gangandi frá Vaglinum niðan Tinghúsvegin, so er tað eitt sum sermerkir henda veg, vegin sum ferir til landsins hægsta löggávuváld, og tað er, at hann er av teim smelastu í Havnini, hóast okið er stórt at breiðka við. Og ikki bert tað. Fyri fáum árum síðan lat kommunan gera nýggjan garð hjá Klubbanum, men tað logna var, at garðurin varð settur beint á sama stað, har hann var áður (undantikið norðrara enda, ið varð fluttur inn).

Trappurnar inn í Tinghúsið taka eitt fittligt petti av vegokinum, men hóast tað, so varð garðurin ikki fluttur inn, so nú er tað ikki meira enn at ein bilur kann passera og vandamikið er hjá fólki at ganga. Tað hevur eisini verið hend vanlukka júst á hesum øki.

Nú um dagarnar ser ein tað logna, at kommunan er farin at flyta inn garðin frammanfyri Losjuna (sum varð ekspropieraður fyri 10 árum síðan, tá tað hastaði?), soleiðis at tann garðurin kemur at liggja einar 3 alin innanfyri klubbagarðin; eftir hesi lognu framferð býráðsins kann ein ikki annað enn ivast í, um tað veruliga er fyri at skapa betri byggiplánir ella samferðslusamband at limirnir arbeida, ella tað bert er sum hvorum býráði lystir, ella kanska skifta plánnirnar hvørt 4. ár?

Tá okið nú er so stórt fram við Tinghúsvegin, og byggiloyvi ikki fest og kommunan harafturat eigur tveir eigindómarar við vegin, hví roynir hon tá ikki at fáa borið so í band, at alt okið verður gjørt til eitt parkanlegg og allir garðarnir

Gevur sær sjálvum frammaná

Mangt marghátligt loyvdi 14. sept. sær at skriva undan fólkatingsvalinum, uttan at teinkja tað allra minsta um innihaldið, og hetta gjordi hann sjálvandi av spenningi yvir fyri valinum, tó hann tugdi niður í fólk, hvussu lítið virði fólkatingsvalið hevði millum føroyingar. Hvussu lítið hald, stjóri blaðsins hevur havt á sær frammanundan fólkatingsvalinum, sæst best í einum lítum stubba í nr. 47: »Martin vil ikki í hóslog við Thorsteini«. Og »ami stubbi sigur viðari: «. . . hví so man vera, er eyðsæð. — Sjálvandi er tað eyðsæð, hví Martin hevur tikið eitt slíkt fyrirvarni — um hann hevur gjørt tað. Her hevur 14. sept. tveitt nakað út millum fólk, sum tað ikki hevur ætlað. Fals slær egnan mann á háls. x

Fólkafundur

Her fólkíð samlast á fundum feigin, her kenningar motast, her norist gleðin hjá fólki í Føroyum; og minni góð berst lættliga fram, gera sinni fró og livlig í Føroyum.

Hetta er tað endamál, sum ein og hvør má motast við til ein fólkafund, og ikki lata persónpolitiskt hatur og sáðaloysi fáa vald á ser, tí hin gamli, sum fyrr var stirvin og tungur, hann gerst lættur, sum hann var ungur, á fundum í Føroyum.

Tíverri verður alt ov lítið gjørt av at halda tilfærar fundar kring oyggjar okkara, og tí eru vit alt ov stirvin í so máta — at vit duga ikki at finna hvønn annan, sum tað semir seg einum síðadum og mentaðum fundarfólki. Vit eru heldur við at drukna í politiskum og persónligum klandri, peningagírni og aðrari síðloysisspillan. Fólkafundir eiga at vera hildnir høgt í æru, tí teir hava sín uppruna frá okkara forfedrum, tað var teimum til mikla virðing at stevna saman til fundar, og tilfærar fundir styrkja

niðurtiknir, so kundi verið bæði pláss til gongubreytt og pláss til fólk at sitið í góðum veðri, líkindini eru góð har, troini vaksa væl, bert ikki tey, har kommann lat byggja breiðan og tristan garð fram við Klubban.

Adalmálið má vera eisini at hugsa um at frýðka býin og fáa allar hesar greffligu betongarðarnar burtur — er yvirhøvur nakar vilji til stæðar, so mátti nakað fingist burturúr. q.

VØRUVOGNS-KOYRING

Viðskiftafólki mínum verður her við gjørt kunnugt, at eg frá mánaðegnum 15. í h. røki vøruvogns-koyring frá TAXA, telf. 1313.

Við heilsan.
Jacob Hansen.

Deyð av medisini

Í Fraklandi kemur skjótt ein søk fyri rættin viðvíkjandi einum medisini, sum hevur orsakað yvir 100 deydsofoll og nakað meiri av fólki, sum eru alvorliga sjúk. Læknarnir og fabrikanturin, sum hevur lagt navn til preparatið, eru ákærdir og er ákæringitið 800 stúdur langt; har verður m. a. eisini sagt, at tað yvirhøvur í Fraklandi ikki er kontrol við teim medikamentum, sum framleidd verða.

og stímra — fjálga og lívga — bæði ung og gomul — har hittast skyldfólk og vinfólk, frændir og kenningar fyri at mennast og trívast. Føroyingar hava altíð borið orðið fyri at vera eitt síðað fundarfólk, men tann fundarsíðurin tykist ikki at hava vald á fólkíð nú á døgum: tí verður tilrøpt við ókvæmsorðum um líkt og ólíkt móti fundarroðarum, og er tað teimum, sum slíkan síð nýta til ómetaliga skomm og mannminkan. Og verður hetta einans gjørt av tí, at fólk er við at missa ræðið yvir sær sjálvum av persónpolitiskum haturi — tað er tað, sum er við at seta sín dapra dām yvir mannsálirnar nú á døgum. Latum okkum duga at hava vald á okkum í tí politiska og nýta tað, har tað skal vera, og ikki lata tað spýggja fram úr okkum í hvønn dagslivinum og á fólkafundum — heildini til skaða og niðurbrotan.

Tað, sum her er sagt, er nú kanska einmest vent móti fundaráhoyrarum; men sjálvandi krevst av fundarroðaranum — um hann er politiskt litaður — at hann má vera so mikið búgvín, at hann má duga á at skyna, hvat ið munurin er millum ein politiskan fund og ein fólkafund. Síðan eiga vit at læra okkum góðan, gamlan fundarsíð — okkum sjálvum til síð og sóma.

Áhoyrari.

Haldið Sosialin!